

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/061 van 19 juli 2022

over

tekst	ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen
roepnaam	(wijziging Vlaamse Codex Wonen)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 24 juni 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed ontvangen door de VTC op 27 juni 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 juli 2022;

Brengt op 19 juli 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Wonen (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *tot wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp bevat een aantal wijzigingen van diverse decreten met betrekking tot wonen:
- in de eerste plaats worden beperkte aanpassingen aangebracht aan het stelsel van de woningkwaliteitsbewaking (Vlaamse heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen en boek 3 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021).
  - de decretale basis voor het stelsel geconventioneerde verhuur wordt ingevoerd.
  - daarnaast wordt de ontzorgingsopdracht van sociale verhuurkantoren (in de toekomst de woonmaatschappijen) decretaal mogelijk gemaakt.
  - het recht van voorkoop wordt hervormd.
  - de huidige vermogenstoets van de sociale huur wordt uitgebreid met de beschikbare middelen die de (potentiële) kandidaat-huurder in bezit heeft.
  - het ontwerp van decreet **wijzigt ook een aantal bepalingen rond de verwerking van persoonsgegevens**.
  - tot slot worden een aantal technische wijzigingen doorgevoerd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

Vooraf :

4. Het Ontwerp verwoordt een legitieme beleidskeuze. De VTC wijst er wel op dat de objectiviteit en neutraliteit verzekerd moeten worden. Welke procedures zijn er, welke gegevens kunnen gecontroleerd worden, welke personen kunnen dat doen ? Dit moet uitgewerkt worden in het decreet en niet enkel vermeld worden in de memorie anders biedt het Ontwerp weinig waarborgen en kan dit leiden tot een arbitraire toepassing.

Artikelsgewijze bespreking :

5. Gezien de verschillende aanpassingen bespreekt de VTC het Ontwerp artikelsgewijs.

A. Gegevensverwerking in het kader van de toekenning van huurpremies en huursubsidies.

6. De memorie van toelichting stelt hierover het volgende:

“Momenteel ontbreekt een decretale regeling voor de gegevensverwerking door het agentschap Wonen-Vlaanderen in het kader van toekenning van huurpremies en huursubsidies. Tot op heden werden de verplichte reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op de gegevensverwerking door het agentschap Wonen-Vlaanderen in het kader van de behandeling van aanvragen tot het bekomen van een huursubsidie of huurpremie geregeld in respectievelijk artikel 5.167, §4 en artikel 5.180 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. In voorliggend ontwerp wordt de decretale verankering voorzien.”

7. Dit wordt geregeld met artikel 35 van het Ontwerp dat in boek 5, deel 2, titel 9 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 een nieuw artikel 5.52/2 invoegt:

“Art. 35. In dezelfde codex wordt in boek 5, deel 2, titel 9, ingevoegd bij artikel 33, een artikel 5.52/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 5.52/2. §1. Om na te gaan of de private initiatiefnemer, vermeld in artikel 5.52/1, de voorwaarden van de subsidie of lening nakomt, worden persoonsgegevens verwerkt. De verwerkte gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn om vast te stellen of de huurder voldoet aan de voorwaarden en de verplichtingen van de tegemoetkoming.

De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met de uitvoering van het woonbeleid is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. Met toepassing van paragraaf 1 kunnen de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt worden:

- 1° persoonlijke identificatiegegevens;
- 2° het rijksregisternummer en de identificatienummers van de sociale zekerheid;
- 3° persoonlijke kenmerken;
- 4° samenstelling van het gezin;
- 5° gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid;
- 6° financiële identificatiegegevens;
- 7° financiële middelen en financiële hulp;
- 8° gegevens over onroerende rechten;
- 9° woningkenmerken van de woning;

De gegevens betreffende de lichamelijke en psychische gezondheid van de aanvrager of zijn inwonende gezinsleden wordt opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze gegevens worden opgevraagd en verwerkt om te bepalen of de aanvrager in aanmerking komt. Alleen het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven.

§3. De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens zijn:

- 1° de private huurder of zijn vertegenwoordiger;
- 2° de personen die met de huurder samenwonen.

§4. De Vlaamse Dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid staan mee in voor de organisatie en coördinatie van de gegevensstromen.

Bij de verwerking van de persoonsgegevens van de betrokkenen worden passende technische en organisatorische maatregelen gehandhaafd zodat de verwerking voldoet aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming en de bescherming van de rechten van de betrokkenen wordt gewaarborgd.

§5. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de verwerkte gegevens tien jaar te rekenen vanaf de einddatum van de termijn waarvoor de private initiatiefnemer zich verbindt.

§6. De verwerkingsverantwoordelijke kan persoonsgegevens doorgeven onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, aan de entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking;
- 2° de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, aan de toezichthouder, vermeld in artikel 4.79, met het oog op het uitoefenen van het toezicht.

De Vlaamse Regering kan aanvullende entiteiten aanduiden waaraan persoonsgegevens voor specifiek omschreven doeleinden kunnen worden doorgegeven.”

8. De toelichting stelt het volgende:

“Het ingevoegde artikel regelt de decretale basis voor de gegevensverwerking door het agentschap Wonen-Vlaanderen. Conform de door de AVG-verordening opgelegde vereisten wordt de reglementaire basis decretaal verankerd voor het opvragen van de voor de aftoetsing van de

subsidievoorwaarden noodzakelijke persoonsgegevens en voor de raadpleging van de daartoe beschikbare databanken. Ook de na te leven voorwaarden op het vlak van de verwerking van de gegevens, de beveiliging en de mogelijkheden tot doorgave, de bewaartermijnen en de communicatie met de betrokkenen worden in dit artikel geregeld.”

9. De VTC stelt vast dat de essentiële elementen van de verwerking inderdaad allemaal vermeld worden in dit artikel van het Ontwerp: doel, verwerkingsverantwoordelijke, categorieën persoonsgegevens, categorieën betrokkenen, categorieën personen die toegang krijgen, garanties inzake juistheid en beveiliging, de bewaartermijn en transparantie.
10. Ook de rechtvaardigingsgrond, in het bijzonder wat de gegevens betreft zoals bedoeld in artikel 9.1, AVG, wordt aangegeven in het Ontwerp, namelijk het noodzakelijk zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang¹. De bijhorende maatregelen zoals bepaald in artikel 9, WVG werden daarentegen niet mee opgenomen (i.t.t. in artikel 41). Wat deze gegevens betreft, beperkt het Ontwerp deze uitdrukkelijk tot het statuut van de persoon. De VTC verstaat dat er geen diagnostische gegevens worden verwerkt. Dit is een toepassing van het principe van minimale gegevensverwerking.
11. Wat de andere categorieën persoonsgegevens betreft, is het de VTC niet duidelijk wat hier met “financiële middelen” wordt bedoeld. Ook de categorie “persoonlijke kenmerken” is onvoldoende bepaald.
12. Gezien de zesde paragraaf van het artikel, wijst de VTC erop dat er rekening zal moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting en die niet vermeld wordt in het Ontwerp of de toelichting. Een adviesvraag over deze databank werd al door de VTC behandeld (VTC/A/W/2021/43).
13. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid² en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer³;
14. Het is positief dat het beroep doen op de wettelijk geregelde dienstenintegratoren in het kader van deze mededelingen verankerd wordt in het decreet. De VTC wijst er evenwel op dat de Vlaamse decreetgever niet kan bepalen wat de KSZ al dan niet moet doen. De VTC beveelt aan om de betreffende bepaling anders te formuleren.
15. De VTC herinnert aan de toepasselijkheid Titel 4 (artikel 198 e.v.) van de WVG waarin bepaald wordt dat de gegevens geanonimiseerd of gepseudonimiseerd worden voordat ze verwerkt worden voor statistische doeleinden. De VTC adviseert dat dit meegenomen wordt in het Ontwerp.
16. De afzonderlijke bepalingen van dit artikel worden niet toegelicht, zodat ook de bewaartermijn niet gemotiveerd wordt. De VTC maakt bijgevolg een voorbehoud voor dit element.

---

¹ “g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;”

² Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

³ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

B. Gegevensverwerking in het kader van het toekennen van tegemoetkomingen (subsidievoorwaarden)

17. De toelichting geeft voor deze aanpassing volgende aan:

“Het ingevoegde artikel regelt de decretale basis voor de gegevensverwerking door het agentschap Wonen-Vlaanderen. Conform de door de AVG-verordening opgelegde vereisten wordt de reglementaire basis decretaal verankerd voor het opvragen van de voor de aftoetsing van de subsidievoorwaarden noodzakelijke persoonsgegevens en voor de raadpleging van de daartoe beschikbare databanken. Ook de na te leven voorwaarden op het vlak van de verwerking van de gegevens, de beveiliging en de mogelijkheden tot doorgave, de bewaartermijnen en de communicatie met de betrokkenen worden in dit artikel geregeld.”

18. Het artikel is grotendeels gelijklopend aan het hiervoor besproken artikel 35.

19. Artikel 41 van het Ontwerp voegt in boek 5, deel 5, titel 1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 een nieuw artikel 5.72/1 in dat de decretale basis moet vormen voor de gegevensverwerking door het agentschap Wonen-Vlaanderen (toekomstige Wonen in Vlaanderen) voor het opvragen van de voor de aftoetsing van de subsidievoorwaarden⁴ noodzakelijke persoonsgegevens en voor de raadpleging van de daartoe beschikbare databanken.

“Art. 41. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van <datum>, wordt een artikel 5.72/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 5.72/1. §1. Om na te gaan of de huurder recht heeft op de tegemoetkoming, worden persoonsgegevens verwerkt. De verwerkte gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn om vast te stellen of de huurder voldoet aan de voorwaarden en de verplichtingen van de tegemoetkoming.

De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met de uitvoering van het woonbeleid, is de verwerkingsverantwoordelijke.

§2. Met toepassing van paragraaf 1 kunnen de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opgevraagd en verwerkt worden:

- 1° persoonlijke identificatiegegevens;*
- 2° het rijksregisternummer en de identificatienummers van de sociale zekerheid;*
- 3° persoonlijke kenmerken;*
- 4° gezinssamenstelling;*
- 5° gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid;*
- 6° financiële identificatiegegevens;*
- 7° financiële middelen;*
- 8° gegevens over onroerende rechten;*
- 9° woningkenmerken van de woning;*
- 10° de inschrijving en de schrapping in het inschrijvingsregister;*
- 11° de toewijzing van een sociale woning;*
- 12° de toekenning van de verhoging van het leefloon, vermeld in artikel 14, §3, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, of de installatiepremie, ingesteld bij het koninklijk besluit van 21 september 2004 tot toekenning van een installatiepremie door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan bepaalde personen die hun hoedanigheid van dakloze verliezen.*

De gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid van de aanvrager of zijn inwonende gezinsleden worden opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De gegevens over de lichamelijke of psychische gezondheid worden

---

⁴ Artikel 5.72 van de codex: om woonbehoeftige gezinnen en alleenstaanden in staat te stellen een woning te bouwen, te huren of te kopen of hun woning te renoveren, te verbeteren of aan te passen.

opgevraagd en verwerkt om te bepalen of de huurder in aanmerking komt voor een verhoging van het aantal personen ten laste. Alleen het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, nader omschrijven.

§3. De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, zijn:

- 1° de huurder of zijn vertegenwoordiger;
- 2° de personen die met de huurder samenwonen.

§4. De Vlaamse Dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid staan mee in voor de organisatie en coördinatie van de gegevensstromen. Alleen de personeelsleden die belast zijn met de beoordeling van de aanvragen van een tegemoetkoming van het agentschap, dat belast wordt met de uitvoering van het woonbeleid, kunnen de gegevens, vermeld in dit artikel, opvragen en verwerken. Het voormelde agentschap houdt een lijst van de personeelsleden ter beschikking en zorgt ervoor dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de gegevens in kwestie in acht te nemen.

Bij de verwerking van de gegevens van de betrokkenen, vermeld in paragraaf 3, neemt en handhaaft het voormelde agentschap passende technische en organisatorische maatregelen zodat de verwerking voldoet aan de vereisten vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming en de bescherming van de rechten van de voormelde betrokkenen wordt gewaarborgd. Daarbij implementeert het voormelde agentschap passende technische en organisatorische maatregelen om een conform het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, in overeenstemming met artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. Het voormelde agentschap neemt gepaste technische en organisatorische maatregelen tegen onbevoegde of onrechtmatige verwerking, evalueert op regelmatige basis de geschiktheid van die veiligheidsmaatregelen en past ze aan waar nodig. Daarnaast worden de gepaste technische en organisatorische maatregelen genomen om erop toe te zien dat de opgevraagde en verwerkte persoonsgegevens juist zijn en geactualiseerd worden.

§5. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, bewaart de verwerkte gegevens over de aanvragen van een tegemoetkoming tien jaar vanaf de beslissing tot weigering of tot uitbetaling van de tegemoetkoming door de voormelde verwerkingsverantwoordelijke.

§6. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, kan de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, doorgeven aan de entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, kan de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, doorgeven aan de toezichthouder, vermeld in artikel 4.79, met het oog op het uitoefenen van het toezicht.

Op verzoek van een OCMW geeft de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, door of de cliënt van het OCMW een tegemoetkoming ontvangt.

De Vlaamse Regering kan aanvullende entiteiten aanwijzen waaraan persoonsgegevens voor specifiek omschreven doeleinden kunnen worden doorgegeven.

§7. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verduidelijkt in een privacyverklaring welke verwerkingen er gebeuren en neemt, met het oog op transparantie en de garantie van de rechten van betrokkenen, vermeld in paragraaf 3, in de communicatie met de betrokkenen een verwijzing op naar de vindplaats van de respectieve privacyverklaring.

20. De VTC stelt vast dat de essentiële elementen van de verwerking allemaal vermeld worden in dit artikel van het Ontwerp: doel, verwerkingsverantwoordelijke, categorieën persoonsgegevens, categorieën betrokkenen, categorieën personen die toegang krijgen, garanties inzake juistheid en beveiliging, de bewaartermijn en transparantie.
21. Ook de rechtvaardigingsgrond, in het bijzonder wat de gegevens betreft zoals bedoeld in artikel 9.1, AVG, wordt aangegeven in het Ontwerp, namelijk het noodzakelijk zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang⁵, samen met in §4, de bijhorende maatregelen zoals bepaald in artikel 9, WVG.
22. Wat de andere categorieën persoonsgegevens betreft, is het de VTC niet duidelijk wat hier met “financiële middelen” wordt bedoeld. Ook de categorie “persoonlijke kenmerken” is onvoldoende bepaald.
23. Gezien de zesde paragraaf van het artikel, wijst de VTC erop dat er rekening zal moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting en die niet vermeld wordt in het Ontwerp of de toelichting. Een adviesvraag over deze databank werd al door de VTC behandeld (VTC/A/W/2021/43).
24. Het is positief dat gespecificeerd wordt welk gegeven aan het OCMW wordt doorgegeven. De delegatie aan de Vlaamse Regering om aanvullende entiteiten aan te wijzen is dan weer erg vaag. Een eventueel uitvoeringsbesluit kan verdere modaliteiten bepalen, maar de essentie moet in het decreet zelf worden opgenomen. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁶
25. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid⁷ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁸;
26. Het is positief dat het beroep doen op de wettelijk geregelde dienstenintegratoren verankerd wordt in het decreet. De VTC wijst er evenwel op dat de Vlaamse decreetgever niet kan bepalen wat de KSZ al dan niet moet doen. De VTC beveelt aan om de betreffende bepaling anders te formuleren.
27. De VTC herinnert aan de toepasselijkheid van artikel 198 e.v. van de WVG bij verwerkingen met statistische doeleinden (zie hiervoor).
28. De afzonderlijke bepalingen van dit artikel worden niet toegelicht, zodat ook de bewaartermijn niet gemotiveerd wordt. De VTC maakt bijgevolg ook hier een voorbehoud voor dit element.

C. Gegevensverwerking in het kader van de toekenning van renovatie- of aanpassingspremies.

29. De toelichting motiveert deze aanpassing als volgt:

---

⁵ “g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;”

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2

⁷ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

⁸ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

“Op dit ogenblik zijn met betrekking tot de renovatie- of aanpassingspremie enkel de privacybepalingen ingeschreven die nodig zijn om gegevens op te vragen en te verwerken in het kader van het uniek loket dat momenteel wordt voorbereid. Deze bepalingen zullen in werking treden als het uniek loket wordt opgestart.

In afwachting is het noodzakelijk dat de dienst die door de Vlaamse Regering belast wordt met de uitvoering van het woonbeleid (lees: het agentschap Wonen-Vlaanderen) in het kader van zijn opdracht als verstrekker van de tegemoetkoming voorzien in artikel 5.75 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 decretaal als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid en gemachtigd wordt om de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om te bepalen of een aanvrager recht heeft op een renovatie- of aanpassingspremie op te vragen en te verwerken. Aangezien de aanpassingspremie voorzien in artikel 5.75, eerste lid, 4° en de renovatiepremie voor de plaatsing van gascondensatieketels nog niet via het unieke loket zullen worden verstrekt, blijft het in te voegen artikel 5.75/2 ook na de inwerkingtreding van artikel 5.75/1 van toepassing.”

30. Artikel 43 van het Ontwerp voegt in boek 5, deel 5, titel 4 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 een nieuw artikel 5.72/2 in:

“Art. 43. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van <datum> wordt een artikel 5.75/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 5.75/2. §1. Om na te gaan of de aanvrager recht heeft op de tegemoetkomingen, vermeld in artikel 5.75 van deze codex, waarvan de Vlaamse Regering niet heeft bepaald dat ze onder het unieke loket, vermeld in artikel 5.75/1 van deze codex, vallen, doet de dienst die door de Vlaamse Regering belast is met de uitvoering van het woonbeleid, conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming, een beroep op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en op de lokale besturen om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens met toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd. De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met de uitvoering van het woonbeleid, is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in het eerste lid, kan de volgende persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens opvragen en verwerken:

- 1° *de volgende gegevens over de aanvrager:*
  - a) *het huidige adres en de vorige adressen en de contactgegevens;*
  - b) *de gezinssamenstelling, de personen ten laste en de personen die met de aanvrager samenwonen;*
  - c) *de handicap van de aanvrager of van de personen die met de aanvrager samenwonen;*
  - d) *de burgerlijke staat;*
- 2° *de volgende gegevens over het inkomen van de aanvrager of het inkomen van personen met wie de aanvrager samenwoont, voor de tegemoetkomingen waar een inkomensgrens van toepassing is:*
  - a) *het gezamenlijk belastbaar inkomen;*
  - b) *het afzonderlijk belastbaar inkomen;*
  - c) *het leefloon;*
  - d) *de inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap;*
  - e) *de beroepsinkomsten die van belasting vrijgesteld zijn, uit het buitenland of verworven bij een Europese of internationale instelling;*
- 3° *de zakelijke rechten waarvan de aanvrager houder is;*
- 4° *de volgende gegevens over het gebouw waarvoor een tegemoetkoming wordt aangevraagd:*
  - a) *de aard;*
  - b) *de ligging;*

- c) de ouderdom;
  - d) de eigendom of zakelijke rechten die erop zijn gevestigd;
- 5° de gegevens over de uitgevoerde werken waarvoor een tegemoetkoming wordt aangevraagd, met inbegrip van facturen;
- 6° alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 5°, die verband houden met de voorwaarden om de tegemoetkoming te verkrijgen die de Vlaamse Regering krachtens deze codex vaststelt en die noodzakelijk zijn om de tegemoetkoming toe te kennen.

§2. Om na te gaan of de aanvrager recht heeft op de tegemoetkoming, doet de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, conform artikel 6, lid 1, c), en artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming een beroep op de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en op de lokale besturen, om digitaal toegang te krijgen tot de noodzakelijke gegevens met toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze, in voorkomend geval, op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.

De vastgestelde handicap van de aanvrager of zijn inwonende gezinsleden wordt opgevraagd en verwerkt conform artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De gegevens over een handicap worden opgevraagd en verwerkt om te bepalen of de aanvrager in aanmerking komt voor een specifieke premieverhoging. Alleen het statuut van de persoon kan worden opgevraagd en verwerkt.

Voor de unieke identificatie van de betrokkene, vermeld in paragraaf 3, kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingsnummer opgevraagd en verwerkt worden in het kader van de automatische verwerking van de gegevens, vermeld in het eerste lid.

§3. De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens zijn;

- 1° de aanvrager;
- 2° de personen die met de aanvrager samenwonen.

§4. De Vlaamse Dienstenintegrator en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid staan mee in voor de organisatie en coördinatie van de gegevensstromen. Alleen de personeelsleden van de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, die belast zijn met de beoordeling van de aanvragen van een tegemoetkoming, kunnen de gegevens, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, opvragen en verwerken. De voormelde verwerkingsverantwoordelijke houdt een lijst van de personeelsleden ter beschikking en zorgt ervoor dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de gegevens in kwestie in acht te nemen.

Bij de verwerking van de persoonsgegevens van de betrokkenen, vermeld in paragraaf 3, worden passende technische en organisatorische maatregelen gehandhaafd zodat de verwerking voldoet aan de vereisten, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming, en zodat de bescherming van de rechten van de voormelde betrokkenen wordt gewaarborgd. Daarbij worden de passende technische en organisatorische maatregelen genomen om een beveiligingsniveau te waarborgen dat afgestemd is op het risico, conform artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingsverantwoordelijke neemt gepaste technische en organisatorische maatregelen tegen onbevoegde of onrechtmatige verwerking en evalueert op regelmatige basis de geschiktheid van die veiligheidsmaatregelen en past ze aan waar nodig.

§5. De verwerkte gegevens worden tot tien jaar na de beslissing tot weigering of tot uitbetaling van de tegemoetkoming bewaard.

§6. De Vlaamse Regering stelt de werkwijze vast die de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, moet toepassen om erop toe te zien dat de opgevraagde en verwerkte persoonsgegevens juist zijn en geactualiseerd worden.”.

31. Artikel 43 is zo goed als een kopie van artikel 41. De VTC beperkt zich dan ook tot de bespreking van wat verschillend is.
32. In de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 5.75/2, wordt een rechtsgrond gecreëerd voor het opvragen van persoonsgegevens bij de Federale Overheidsdienst Financiën, op het Rijksregister, op de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en bij de lokale besturen. Op zich is dit positief.
33. Het is wel niet duidelijk welke van de in het tweede lid van die paragraaf opgesomde persoonsgegevens bij welke bron zullen worden opgevraagd.
34. Wat de categorieën persoonsgegevens betreft, is het de VTC niet duidelijk waarom hier vorige adressen van de aanvrager worden opgevraagd.
35. De VTC is ook van oordeel dat de laatst vermelde categorie gegevens onder 6° een te ruime delegatie inhoudt aan de Vlaamse Regering. Er zijn nauwkeuriger aanduidingen vereist.

D. In verband met de coördinerende functie van het agentschap inzake gegevensverwerking

36. Het Ontwerp bevestigt en verduidelijkt de rol van het nieuwe agentschap Wonen in Vlaanderen als opvolger van de VMSW op dit vlak.
37. De toelichting zegt hierover het volgende:

“De Vlaamse Codex Wonen van 2021 bevat al enkele bepalingen waarin de verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld. In het merendeel van die bepalingen wordt een coördinerende functie voorzien. Voorliggend ontwerp van decreet wil die functie verduidelijken door toe te voegen dat ook het opvragen van gegevens bij de authentieke bronnen daaronder valt.”

38. In artikel 32, 2° (woonmaatschappijen⁹), artikel 49, 3° (sociale koopwoningen), artikel 50, 2° (bescheiden woonaanbod) en artikel 52, 5° (sociale huur) van het Ontwerp wordt de volgende aanpassing gedaan: telkens wordt de volgende paragraaf/lid toegevoegd (onderlijning VTC):

“De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid, coördineert de elektronische gegevensstromen en elektronische informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren, vermeld in [dit boek/deze paragraaf]. Alle elektronische gegevens mogen in dat kader via de dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid, uitgewisseld worden en kunnen door die dienst opgevraagd worden bij de gegevensbronnen. De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid, mag de gegevens ook gebruiken voor statistische verwerking en mag ze ter beschikking stellen van de andere entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking. De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid, kan de persoonsgegevens verder verwerken voor doeleinden, vermeld in artikel 1.5¹⁰, die verenigbaar zijn met de oorspronkelijke doeleinden.”.

---

⁹ Art. 4.36 van de codex: “§ 1. De woonmaatschappijen zijn autonome vennootschappen die door de Vlaamse Regering worden erkend en die verantwoordelijk zijn voor de behoorlijke uitvoering van het sociale woonbeleid, zoals dat hun wordt opgedragen door deze codex en zijn uitvoeringsbesluiten, en door elk ander decreet of besluit, voor zover dat betrekking heeft op aspecten van het sociale woonbeleid.”

¹⁰ “Artikel 1.5. (01/01/2021- ...) Iedereen heeft recht op menswaardig wonen.

Daartoe moet de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid worden bevorderd.”

39. In artikel 37, 2° van het Ontwerp wordt de volgende wijziging in dezelfde zin aangebracht: aan artikel 5.66/1 van de codex, ingevoegd bij het decreet van 9 juli 2021,:

“2° in paragraaf 8 worden tussen de woorden “uitgewisseld worden” en de woorden “De entiteit” de woorden “en kunnen door de entiteit opgevraagd worden bij de gegevensbronnen” ingevoegd.”

40. De voorganger van de huidige VTC heeft in het verleden deze coördinerende functie van de VMSW bevestigd in diverse machtigingen. De VTC beoordeelt het positief dat deze coördinerende rol een decretaal kader krijgt evenals de mogelijkheid om bij authentieke bronnen gegevens op te vragen.
41. De VTC verwijst voor de volledigheid naar haar opmerkingen in verband met de mededeling van persoonsgegevens die ze al gegeven heeft in dit advies.
42. In de geciteerde paragraaf wordt ook de verwerking voor statistische doeleinden geregeld. Zie de al gegeven opmerkingen in verband daarmee.
43. De dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid, kan de persoonsgegevens verder verwerken voor doeleinden, vermeld in artikel 1.5, die verenigbaar zijn met de oorspronkelijke doeleinden.
44. De VTC merkt op dat het agentschap Wonen verschillende functies inzake gegevensverwerking combineert: enerzijds een functie als dienstenintegrator voor het bevragen van interne en externe bronnen voor de entiteiten van het beleidsdomein en anderzijds als gegevensintegrator voor eigen statistisch onderzoek en eigen werking en het doorgeven van de gegevens voor statistisch onderzoek aan andere entiteiten van het beleidsdomein, wat mogelijk een belangenvermenging impliceert.

E. Gegevensverwerking in het kader van de verzekering gewaarborgd inkomen.

45. Artikel 39 van het Ontwerp wijzigt artikel 5.71/1, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021. Daarmee wordt ondermeer volgende aanpassing gedaan: er wordt een paragraaf 7 toegevoegd:

“§7. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens gebruiken voor statistische verwerking en kan ze ter beschikking stellen van andere entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens ook doorgeven aan de toezichthouder, vermeld in artikel 4.79, om hem in staat te stellen het toezicht uit te oefenen.”

46. De toelichting stelt hierbij het volgende:

“Het decreet van 3 juni 2022 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsveld Wonen, heeft met de invoeging van artikel 5.71/1 in de Vlaamse Codex Wonen een decretale regeling ingeschreven voor de gegevensverwerking in het kader van de verzekering gewaarborgd wonen. In deze bepaling werd echter niet opgenomen dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens kan doorgeven aan de toezichthouder, vermeld in artikel 4.79, van de vermelde Codex, voor de uitoefening van het toezicht en kan gebruiken voor statistische verwerking en ter beschikking stellen van andere entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking. Dit wordt thans toegevoegd door dit ontwerp.”

47. De toelichting verklaart nog verder dat de toegevoegde paragraaf de verwerkingsverantwoordelijke¹¹ de mogelijkheid geeft om persoonsgegevens door te geven aan de toezichthouder om hem in staat te stellen het toezicht, met inbegrip van de verhaalprocedure bij de toezichthouder, uit te oefenen.

---

¹¹ Artikel 5.71/1, § 2: De entiteit die de tenlasteneming, vermeld in artikel 5.71, § 1, van deze codex, beheert[...].

48. De VTC herinnert er voor de volledigheid nog eens aan de regels voor de mededeling van persoonsgegevens, zie hiervoor. Er zal dus tevens een protocol afgesloten dienen te worden.
49. Wat de statistische verwerking en ter beschikking stellen van andere entiteiten van het beleidsdomein Omgeving voor statistische verwerking betreft, zie hiervoor.

F. Verduidelijkingen inzake de verwerkingsverantwoordelijken

50. In de toelichting wordt aangegeven dat op twee plaatsen verduidelijkt wordt wie de verwerkingsverantwoordelijke is. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke gebeurt in de eerste plaats **voor het centraal woningregister**, waarvoor artikel 6.4 al in een decretale grondslag voorziet. Daarnaast wordt de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de **sociale koop** aangepast naar aanleiding van de fusie tussen het agentschap Wonen-Vlaanderen en de VMSW, die op 1 januari 2023 een feit zal zijn.”

a. Gegevensverwerking in het kader van het **centraal woningregister**

51. Artikel 52 wijzigt artikel 6.3/1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021:

“1° aan paragraaf 1 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° het bijhouden van het centraal woningregister, vermeld in artikel 6.4.”;

[...]

3° aan paragraaf 2 wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° voor het centraal woningregister de entiteit die conform artikel 6.4 van deze codex wordt aangewezen om het centraal woningregister bij te houden.”;

52. De toelichting verantwoordt dit als volgt:

“Artikel 6.4 van de Vlaamse Codex Wonen voorziet de invoering van een centraal woningregister. De uitwerking daarvan gebeurt door de Vlaamse Regering. Aangezien de mogelijkheid bestaat dat in het centraal woningregister persoonsgegevens worden verwerkt, is het van belang om op decretaal niveau de essentiële aspecten van de verwerking te regelen. Voor alle verwerkingen die gebeuren binnen boek 6 bepaalt artikel 6.3/1 van de Vlaamse Codex Wonen die essentiële elementen. Er blijkt echter nog niet uitdrukkelijk te zijn aangeduid wie verwerkingsverantwoordelijke van het centraal woningregister zou zijn. Dat hiaat wordt met deze wijziging rechtgezet. Bovendien wordt het centraal woningregister ook expliciet opgenomen bij de doelstellingen in paragraaf 1.”

b. Gegevensverwerking in het kader van de verkoop van **sociale koopwoningen**

53. Artikel 49 van het Ontwerp wijzigt artikel 5.92/1 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021:

“1° in paragraaf 2 wordt het woord “VMSW” vervangen door de woorden “dienst die door de Vlaamse Regering belast is met het woonbeleid”;

54. De toelichting verantwoordt dit als volgt:

“Artikel 5.92/1, §2 van de Vlaamse Codex Wonen bepaalt momenteel dat onder andere de VMSW de verwerkingsverantwoordelijke is bij de verkoop van sociale koopwoningen. Naar aanleiding van de fusie tussen het agentschap Wonen-Vlaanderen en de VMSW, zal het voltallige personeel van de VMSW worden overgedragen naar het agentschap. Met het decreet van 3 juni 2022 houdende diverse maatregelen inzake de hervorming van het beleidsveld wonen wordt in de Vlaamse Codex Wonen verankerd dat het personeel van het agentschap de taken van de VMSW zal uitvoeren. Het zal met andere woorden het personeel van het agentschap zijn die de persoonsgegevens in het kader van sociale koop zal verwerken. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke dient dan ook te worden aangepast.”

55. De VTC beoordeelt deze preciseringen positief.

G. Verwerking van persoonsgegevens in het kader van de vermogenstoets bij sociale huur

56. Artikel 53 wijzigt artikel 6.8, §1, eerste lid, 2°, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 zodat voortaan ook gekeken wordt naar de beschikbare middelen als voorwaarde om zich in te schrijven als kandidaat-huurder van een sociale woning:

“Art. 53. In artikel 6.8, §1, eerste lid, 2°, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021, worden de woorden “en het inkomen” vervangen door de zinsnede “, het inkomen en de beschikbare middelen”.”

57. In de toelichting wordt dit als volgt verantwoord (onderlijning VTC):

“Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 en de beleidsnota¹² van de minister van Wonen bevatten een aantal concrete beleidsbeslissingen met betrekking tot het sociale huurstelsel. Zo wordt de invoering van een vermogenstoets vooropgesteld in de sociale huur bij inschrijving voor en toewijzing van een sociale huurwoning.”

“De kandidaat-huurder voor een sociale huurwoning dient te voldoen aan een aantal voorwaarden, waaronder de voorwaarden over het onroerend bezit en het inkomen die de Vlaamse Regering vaststelt. Aan deze voorwaarden worden nu de beschikbare middelen toegevoegd. Deze voorwaarden gelden voor zowel inschrijving als toewijzing.

De huidige vermogenstoets in de sociale huur beperkt zich tot enerzijds een aantal financiële middelen, namelijk de aan de personenbelasting onderworpen fiscale inkomsten en de niet-belastbare vervangingsinkomsten (het leefloon en de inkomensvervangende tegemoetkoming), en anderzijds de zakelijke rechten met betrekking tot een woning of een bouwperceel.

Met dit artikel wordt het huidig kader aangevuld. Voortaan zal ook gekeken worden naar de beschikbare middelen. Beschikbare middelen zijn middelen die het huishouden direct kunnen aanwenden om te voorzien in hun woonbehoefte. Het gaat dan om de positieve saldi op een bank, spaar- of beleggingsrekening.

Door het (nog) ontbreken van een (semi)automatische manier om de bank-, spaar- of beleggingsrekeningen te controleren wordt de bewijslast bij de (kandidaat)huurder gelegd. De betrokkene zal dus zelf inzage moeten geven in alle bank-, spaar- en beleggingsrekeningen alsook de bedragen die beschikbaar zijn via die rekeningen. Er zal hierbij volgens een getrapt systeem gewerkt worden:

- 1. De kandidaat-huurder legt bij de inschrijving een verklaring op eer af over de middelen op zijn rekening(en) en geeft in zijn digitaal dossier het bedrag aan dat er op zijn rekeningen staat. Het gecumuleerd vermogen op de bank-, spaar- en beleggingsrekeningen van de kandidaat- huurder(s) mag niet boven de grens liggen van de desbetreffende categorie waartoe de kandidaat-huurder(s) behoort.*
- 2. Vervolgens bij de toekenning van de woning, vraagt de verhuurder naar recente rekeningafschriften met de saldi op de rekeningen mee te brengen.*
- 3. Als uit het nazicht van de afschriften blijkt dat de realiteit niet strookt met de afgelegde verklaringen of als er een vermoeden van fraude is (vb. transacties die doen vermoeden dat er spaarrekeningen zijn op naam van de (kandidaat-)huurder, die niet aangegeven zijn in het dossier), kan de verhuurder een diepgaander onderzoek voeren om de werkelijke beschikbare middelen in kaart te brengen*

---

¹² In het regeerakkoord staat niets over een middelentoets. In de beleidsnota staat het volgende: “ Sociale huurwoningen moeten voorbehouden worden voor de doelgroep die er effectief recht op heeft. Elke vorm van fraude moet maximaal worden uitgesloten. Ik zal daarom een middelentoets invoeren bij de inschrijving en toewijzing van een sociale woning. Kandidaat-huurders zullen verplicht zijn om hierover actief alle relevante informatie mee te delen.”

De som van de beschikbare middelen wordt vervolgens getoetst aan een grens, die de Vlaamse Regering zal vaststellen. (Kandidaat-)huurders met een gecumuleerd vermogen op de bank-, spaar- en beleggingsrekeningen dat hoger ligt dan deze grens, komen niet (langer) in aanmerking voor een sociale huurwoning. Als grens kan de huidige inkomensgrens gehanteerd worden om zo een gelijke behandeling te creëren tussen (kandidaat-)huurders met een inkomen en (kandidaat-)huurders met vermogen .

Het komt de Vlaamse Regering toe deze methodiek om de beschikbare middelen vast te stellen verder te verfijnen, een passende doorvertaling uit te werken in de aftoetsing aan een toepasselijke middelengrens, en maatregelen te nemen om misbruik tegen te gaan.”

58. Volgens het advies van Inspectie van Financiën is het aanvaardbaar dat deze vermogensbestanddelen in rekening worden gebracht, maar zou het dan logisch zijn dat een dergelijke hervorming niet beperkt wordt tot de sector van het sociaal wonen maar veralgemeend wordt tot alle sectoren waar het inkomen een rol speelt. Ze stelt zich daarbij ook vragen over de concrete invulling van deze voorwaarde.
59. De VTC wil zich aansluiten bij de vraag naar een gelijke behandeling voor zover deze betrekking heeft op mensen in gelijke situaties, maar meent dat dergelijke gegevensverwerking, een risico op een (te) verregaande inmenging in het privéleven van de - in dit geval kwetsbare - betrokkenen meebrengt. In eerste instantie biedt het getrapte systeem wel enige bescherming, maar het is volgens de VTC aangewezen dat hiervoor, waarmee de VTC dit wetgevend project bedoelt, eerst een **gegevensbeschermingsimpactanalyse** wordt uitgevoerd.
60. Bovendien verwijst de VTC naar het principe van **minimale gegevensverwerking** van artikel 5, 1, c, AVG, waarmee geëist wordt dat de persoonsgegevens naast noodzakelijk en ter zake dienend voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (die niet helemaal transparant zijn – zie verder), ook toereikend moeten zijn. Als de controle op de voorwaarde te moeilijk is (IF verwijst naar ontwijkingsmechanismen), is dat niet het geval. Ook de vraag of er dan ook rekening gehouden wordt met schulden (cf. IF) is in dit kader relevant. De VTC wijst er ook op dat in tegenstelling tot de vermogensbestanddelen die nu al in rekening worden gebracht, de nu bedoelde, in het bijzonder de saldi van rekeningen, slechts momentopnames lijken te zijn en die zin niet betrouwbaar. In de toelichting wordt op pagina 4 in dit verband al een vergelijking gemaakt met andere (niet-financiële) middelen:

“Met dit initiatief wil de decreetgever de huidige vermogenstoets aanscherpen. Voortaan zal er ook gekeken worden naar de beschikbare middelen. Beschikbare middelen zijn middelen die het huishouden direct kunnen aanwenden om te voorzien in hun woonbehoefte. Het gaat dan om de positieve saldi op een bank-, spaar-, of beleggingsrekening. Het is zeer moeilijk om andere (niet-) financiële middelen mee te nemen in de verruimde middelentoets. De reden daarvoor is dat deze niet liquide zijn. Juwelen, voertuigen, onroerend bezit andere dan een woning, ... moeten eerst vervreemd worden vooraleer ze omgevormd zijn tot beschikbare middelen. Het is zeer moeilijk om deze te taxeren, alsook te traceren. Daarnaast vergt het een zeer arbeidsintensief proces om bv. huisbezoeken te doen, taxatie,... Het saldo op de vermelde rekening(en) is daarentegen wel beschikbaar voor de (kandidaat-)huurder om aan te wenden en hoeft niet getaxeerd te worden.”

61. Zo er verder gedacht wordt aan opvragingen bij banken of het Centraal Aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten (cf. IF), dan zullen die opvragingen moeten omkaderd worden met maatregelen die onnodige informatieuitwisseling en ruimer, verwerking, over de betrokkenen moeten tegengaan.
62. De delegatie aan de Vlaamse Regering is te ruim in de zin dat het nog niet duidelijk is welke verwerkingen precies zullen plaatsvinden en die bijgevolg toch verder verduidelijkt moeten worden door de decreetgever.
63. Eigenlijk is het doeleinde van de beoogde verwerkingen ook niet duidelijk bepaald. De beleidsnota vermeld (enkel) de bestrijding van fraude (wat op basis van de huidige beperkte criteria niet lijkt te kloppen), maar het decreet zegt hier voor zover de VTC ziet, niets over. Er is geen overzicht (met voorbeelden uit de praktijk) van de situaties die de Vlaamse Regering wil vermijden. Bijgevolg dient het doeleinde op zijn minst decretaal vastgelegd te worden.

64. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen¹⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.¹⁵
65. Aangezien het hier om een verregaande inmenging gaat, dienen strenge beveiligingsmaatregelen te worden genomen. Om te beginnen moet deze verwerking goed gekaderd worden: welke gegevens mogen worden verwerkt (een definitie van "beschikbare middelen" ontbreekt), welke procedure wordt gevolgd (exacter te bepalen dan wat nu in ontwerp), wie voert de controle uit. Er moet uitgesloten worden dat de verwerking arbitrair is.
66. Ook de bewaringstermijnen moeten bepaald worden.
67. De VTC verwijst naar haar vorige opmerkingen i.v.m. de mededeling van persoonsgegevens. Ze waarschuwt ervoor dat zo de beschikbare middelen voor dit doel worden verzameld, het mogelijk is dat andere partijen geïnteresseerd zullen zijn in deze gegevensbron. Ze pleit er in sterke mate voor om zo hiervoor gegevensstromen worden opgezet, gebruik te maken van een dienstenintegrator en met drempels te werken in plaats van met exacte bedragen bij de gegevensuitwisseling.

III. BESLUIT

68. De VTC beoordeelt het positief dat er opnieuw (cf. de al gedane aanpassingen in de codex) een degelijke oefening werd gedaan om de gegevensverwerking te regelen.
69. Wat het persoonsgegeven "beschikbare middelen" betreft (punt G van dit advies), maakt de VTC een groot voorbehoud zoals hiervoor beschreven. Ze beveelt aan een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren vooraleer de regel in te voeren en procedures verder uit te schrijven. Het begrip "beschikbare middelen" moet ook gedefinieerd worden, eventueel met delegatie aan de minister.
70. Voor het overige is de VTC van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

---

¹³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

¹⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

¹⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

A. Artikel 35

- verduidelijken wat met “financiële middelen” en “persoonlijke kenmerken” wordt bedoeld;
- in het ontwerp opnemen dat de gegevens geanonimiseerd of gepseudonimiseerd worden voordat ze verwerkt worden voor statistische doeleinden;
- de bewaartermijn motiveren;

B. Artikel 41:

- zie ook A
- het opvragen van persoonsgegevens bij de KSZ herformuleren;

C. Artikel 43:

- zie ook B
- aangeven welke gegevens bij welke bron zullen worden opgevraagd;
- verklaren waarom vorige adressen worden verwerkt;
- de delegatie aan de Vlaamse Regering minstens verder beperken.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-07-26 23:00:11 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

